

органами влади у даній сфері.

Висновок.

Взаємодія дає значні можливості для використання сукупних сил і засобів, матеріальних і фінансових ресурсів для запобігання та ліквідації наслідків НС на місцевому рівні.

Список використаних джерел

1. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.
2. Закон України від 17 липня 2015 року № 650 – VIII „Про місцеве самоврядування в Україні”.
3. Закон України від 04 вересня 2015 року № 676 – VIII „Про добровільне об’єднання територіальних громад”.
4. Закон України від 05 лютого 2015 року № 156-VIII „Про засади державної регіональної політики”.
5. Бюджетний Кодекс України від 08 липня 2010 року № 2456-VI.
6. Податковий Кодекс України 2 грудня 2010 року № 2755-VI.
7. Електронний ресурс <http://www.donetsk.mns.gov.ua/news/6052.html>.
8. О.Д. Гудович, В.І. Мазуренко, В.М. Михайлов, І.П. Соколовський, В.О. Юрченко Організація управління цивільним захистом на місцевому рівні. Навчальний посібник. /За загальною редакцією доктора наук з державного управління, доцента П.Б. Волянського – К.: 2010. – 667 с.
9. Європейська хартія місцевого самоврядування. Міжнародний документ 15 жовтня 1985 року (редакція від 16.11.2009).

УДК: 378.14.015.62:303.824

*Демків А.М.,
Переверзін Ю.П., к.військ.н., доцент,
Литвиновський Є.Ю., к.пед.н., с.н.с.,
Кропивницький Р.С., Павленко В.В.*

**ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ЗА РАХУНОК
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Досліджено стан наукової діяльності Інституту державного управління у сфері цивільного захисту за період з 2012 по 2016 роки, виявлено проблемні питання щодо провадження наукової діяльності та запропоновано шляхи удосконалення системи навчання за рахунок підвищення ефективності наукової діяльності.

Ключові слова: система навчання, наукова діяльність, пріоритетні напрями, комунікативні заходи.

Постановка проблеми. Аналіз практичної діяльності органів управління і сил цивільного захисту свідчить про те, що стан їх готовності до виконання завдань за призначенням не завжди відповідає вимогам забезпечення необхідного рівня безпеки людини на сучасному етапі розвитку суспільства. Існуючі недоліки в організації оперативного реагування на надзвичайні ситуації, прийнятті несвоєчасних і неефективних рішень свідчать про недостатній рівень організації управління в

надзвичайних ситуаціях. Причини вищезазначеного, у більшості випадків, криються у відсутності достатнього досвіду та необхідних знань у керівників всіх ланок управління системи цивільного захисту.

Тому, наразі актуальним питанням є пошук шляхів удосконалення системи навчання у сфері цивільного захисту.

Постановка завдання. Дослідити проблемні питання наукової діяльності в Інституті державного управління у сфері цивільного захисту (далі – Інститут) у період з 2012 по 2016 роки та визначити шляхи удосконалення навчального процесу за рахунок підвищення її ефективності.

Виклад основного матеріалу. Дослідженню проблемних питань навчання у сфері цивільного захисту в цілому та в Інституті – зокрема приділено достатньо уваги з боку науковців.

Малеван О.Ю., Переверзін Ю.П. провели аналіз системи підготовки кадрів у сфері цивільного захисту через виділення її складових елементів за функціональним призначенням, визначили її мету, основні функціональні підсистеми і структуру [1].

Барило О.Г., Потеряйко С.П. запропонували напрями удосконалення форм і методів підготовки фахівців сфери цивільного захисту за рахунок застосування інноваційних методів проведення занять [2-4].

Садковим В.П. проаналізовано формування державних механізмів реформування системи підготовки фахівців з цивільного захисту, розглянуто становлення системи і структури та основні напрями побудови професійної освіти, визначено нові підходи до інтеграції освіти та нормативного забезпечення цього процесу [5].

Однак, незважаючи на вищезазначене, вважаємо, що питання впровадження результатів наукової діяльності у навчальний процес з метою підвищення його ефективності досліджено недостатньо.

Головною метою наукової і науково-технічної діяльності Інституту є отримання та використання нових знань, спрямованих на підвищення рівня ефективності функціонування системи цивільного захисту держави та інтеграцію їх результатів у навчальний процес.

Визначена мета досягається шляхом виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, проведення наукових досліджень і розробок у ході навчального процесу, заходах професійної підготовки та повсякденної діяльності, підготовки до видання навчальної та наукової літератури, проведення та участі у наукових конференціях та семінарах, підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів для Інституту.

Аналіз наукової діяльності Інституту за 2012-2016 роки проведено за такими розділами:

- виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;
- підготовка до видання навчально-методичної та наукової літератури;
- публікації у фахових виданнях наукових та науково-педагогічних працівників

Інституту;

– участь наукових та науково-педагогічних працівників Інституту в наукових заходах (конференціях, семінарах, круглих столах тощо).

Аналіз кількості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (далі – НДР (ДКР)), що виконувались науковими підрозділами Інституту протягом останніх п'яти років свідчить про постійну сталу співвідношення кількості наукових підрозділів та їх навантаження за напрямими наукової діяльності.

Так, у 2012 році в Інституті виконувалось 11 НДР (ДКР) 6 підрозділами, а у 2013 році цей показник збільшився у зв'язку із організаційно-штатними змінами і виконувалось 17 НДР (ДКР) 8 підрозділами, за цієї ж причини у 2014 році виконувалось 10 НДР.

Зазначимо, що протягом 2014 року в Інституті було запроваджено ряд науково-організаційних заходів, а саме: організовано на постійній основі проведення наукових семінарів Інституту, організовано співпрацю кафедр Інституту з відповідними департаментами ДСНС України за напрямками їх діяльності, укладено угоди про співпрацю з вищими навчальними закладами та науковими установами, проведено роботу щодо залучення всього наукового та науково-педагогічного складу Інституту до проведення наукових досліджень.

Внаслідок вищевказаних науково-організаційних заходів вже у 2015 році кількість виконання НДР (ДКР) Інститутом збільшилась до 16-ти 8-ма структурними підрозділами.

Знову ж таки, з причини проведення організаційно-штатних заходів в Інституті у 2016 році виконувалось 13 НДР (ДКР) 7-ма підрозділами.

Таким чином, узагальнений щорічний показник виконання наукових робіт складає до 2 НДР (ДКР) на підрозділ. Кількісні показники участі наукових підрозділів в НДР (ДКР) за останні три роки наведено на рис. 1.

Аналіз участі наукових підрозділів Інституту в НДР (ДКР) протягом 2014-2016 років

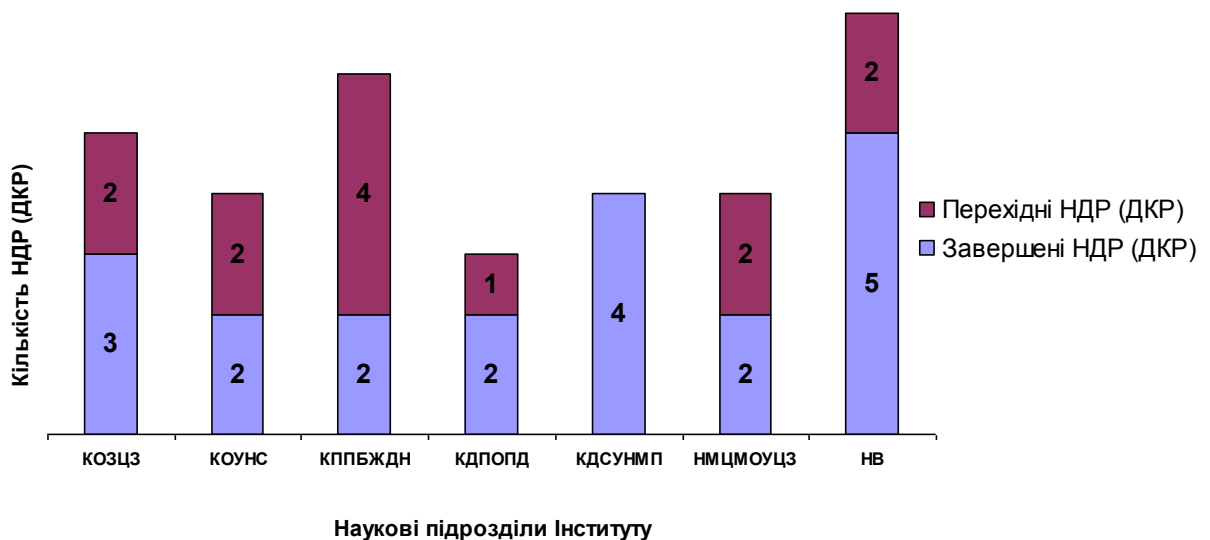

Рисунок 1 – Показники участі наукових підрозділів в НДР (ДКР) за 2014-2016 р.р.

Аналіз підготовки до видання навчально-методичної та наукової літератури в Інституті за 2012-2016 роки показав нерівномірність розподілу друкованих видань за їх видами, кількістю та структурними підрозділами.

Проте, слід відзначити незначне відхилення кількісних показників друкованих видань, що заплановано до підготовки, від реальних показників щодо їх друку. Перенесення або припинення підготовки до видання навчальної та наукової літератури було пов'язане зі змінами у законодавстві України, з організаційно-штатними змінами в Інституті, а також з питаннями фінансового забезпечення щодо

їх друку.

Так, у 2012 році було тимчасово призупинено підготовку рукописів навчальних посібників „Державне управління та державна служба у сфері цивільного захисту” та „Реагування на надзвичайні ситуації” до затвердження Кодексу цивільного захисту України з метою внесення відповідних змін та доповнень до рукопису вищевказаних посібників.

У 2013 році розробку навчального посібника „Застосування безпілотних авіаційних комплексів для виконання завдань МНС” було припинено у зв’язку із організаційно-штатними змінами в Інституті. Розробку підручника „Підготовка рятувальника: теорія та практика” було припинено за рішенням науково-технічної секції Науково-технічної ради ДСНС України у зв’язку зі змінами у законодавстві України у 2016 році.

Узагальнений аналіз видання навчальної та наукової літератури за її видами за 2012-2016 роки наведено на рис. 2 та рис. 3.

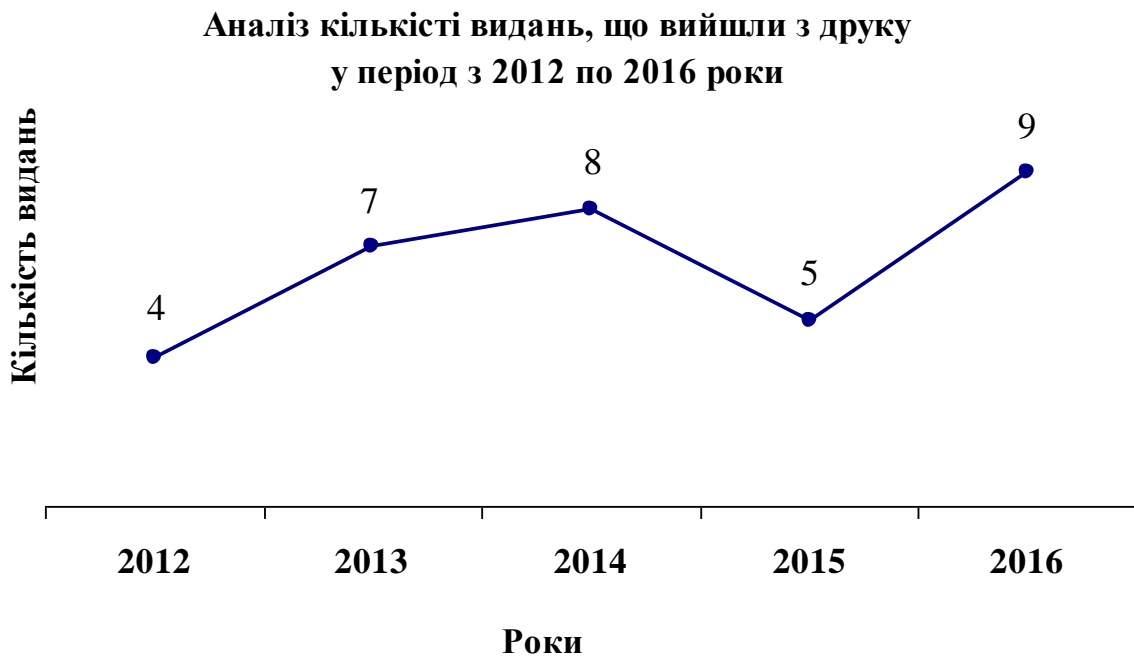

Рисунок 2 – Аналіз кількості видань, що вийшли з друку за 2012-2016 р.р.

Аналіз кількості видань (за видами), що вийшли з друку у період з 2012 по 2016 роки

Рисунок 3 – Аналіз кількості видань за їх видами, що вийшли з друку за 2012-2016 р.р.

Важливим напрямом наукової діяльності є підготовка наукових статей до друку у фахових наукових виданнях та участь наукових та науково-педагогічних працівників у комунікативних заходах.

Так, протягом 2012-2016 р.р. науковими та науково-педагогічними працівниками Інституту підготовлено та опубліковано у фахових виданнях 123 наукові статті. Тільки у 2015 році вийшло з друку 36 наукових статей переважно завдяки наполегливій роботі кафедри державної служби, управління та навчання за міжнародними проектами. За результатами ефективної роботи завідувачу кафедри д.держ.упр, с.н.с Терент'євій А.В було присвоєно вчене звання професора. Наукові та науково-педагогічні працівники Інституту на даний час продовжують працювати у цьому науковому напрямі.

Узагальнений аналіз публікацій у фахових виданнях наукових та науково-педагогічних працівників Інституту протягом 2012-2016 років наведено на рис. 4.

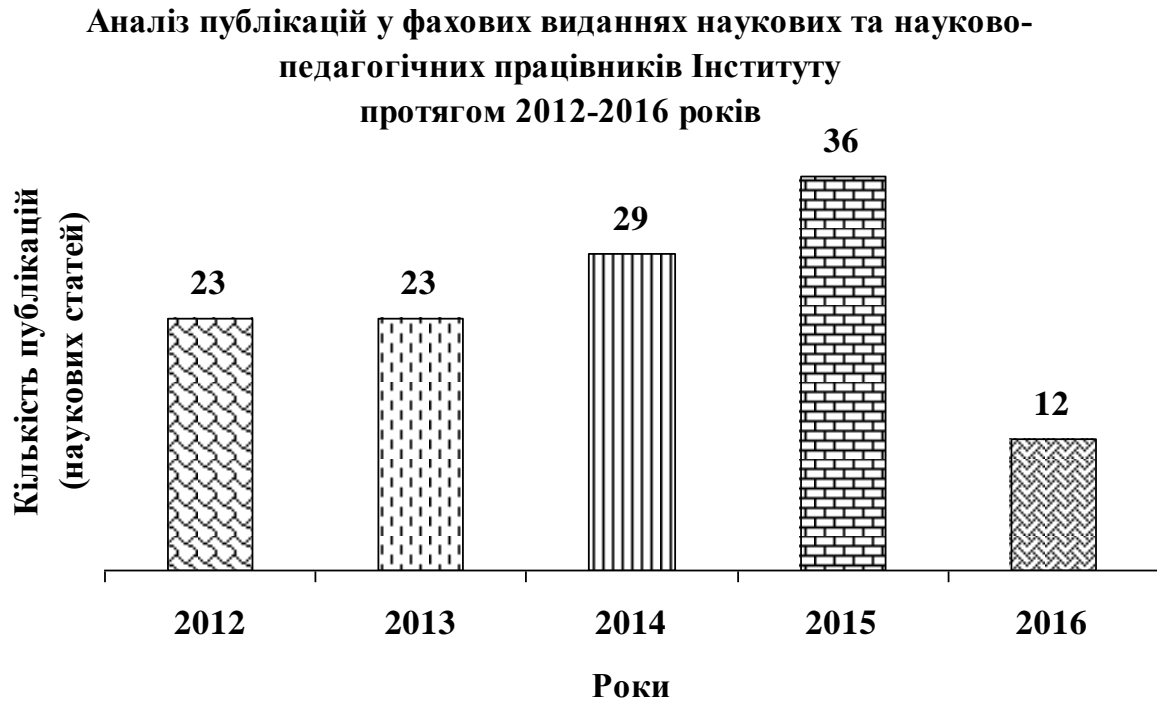

Рисунок 4 – Аналіз кількості публікацій у фахових виданнях за 2012-2016 р.р.

За останніх п'ять років науковими та науково-педагогічними працівниками Інституту підготовлено 393 тези доповідей і взято участь у 87 наукових заходах. Загалом спостерігається позитивна динаміка щодо збільшення участі представників Інституту в конференціях, семінарах, круглих столах тощо.

Дана тенденція обумовлена суттєвими науковими доробками структурних підрозділів Інституту та можливістю відкрито висвітлювати та впроваджувати результати НДР (ДКР). Зокрема, за 2016 рік науковими та науково-педагогічними працівниками Інституту підготовлено 109 тез доповідей та повідомлень для наукових заходів. Узагальнений аналіз участі наукових та науково-педагогічних працівників Інституту у наукових заходах за 2012-2016 роки наведено на рис. 5.

**Аналіз участі у наукових заходах
протягом 2012-2016 років**

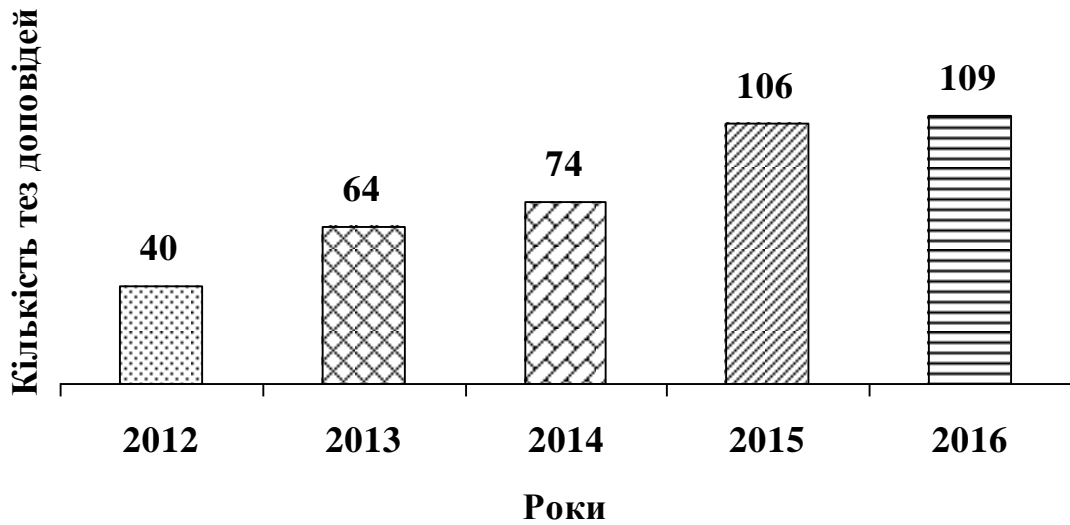

Рисунок 5 – Аналіз участі у наукових комунікативних заходах за 2012-2016 р.р.

Висновки.

Проведений аналіз наукової діяльності Інституту за останні п'ять років дозволив виявити взаємозв'язок між кількісними показниками за напрямками наукової діяльності та якістю навчального процесу, а також запропонувати рекомендації щодо його удосконалення за рахунок підвищення ефективності наукової діяльності. В роботі пропонується:

- враховувати проблемні питання та напрями діяльності відповідних структурних підрозділів ДСНС України під час формування тематики НДР (ДКР). На етапах виконання робіт запрошувати представників ДСНС України, зацікавлених в ознайомленні з отриманими результатами, на розширені засідання кафедр, Наукового семінару для вирішення питань щодо подальшого їх впровадження;
- використовувати результати наукових досліджень, матеріали конференцій, наукових статей, аналітичні матеріали ДСНС України тощо у рукописах навчальних посібників та підручників, запрошувати на обговорення проміжних результатів підготовки видання представників зацікавлених структур ДСНС України;
- практикувати підготовку видань спільними авторськими колективами наукових підрозділів Інституту, що надасть нове наповнення та підвищить якість друкованих видань;
- організувати проведення міжкафедральних семінарів, круглих столів тощо за участю представників ДСНС України, вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ;
- проводити спільно з керівниками кафедр та наукових підрозділів Інституту плідну співпрацю з профільними департаментами ДСНС України з питань наукової діяльності.

Список використаних джерел

1. Малеван О.Ю., Переверзін Ю.П. Аналіз структури системи підготовки кадрів у сфері цивільного захисту / Електронне наукове фахове видання „Державне управління: удосконалення та розвиток”. – № 2, 2013.
2. Барило О.Г., Потеряйко С.П. Удосконалення форм і методів підготовки фахівців сфери цивільного захисту / Стратегія державної кадрової політики – основа модернізації країни: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Київ, 31 трав. 2012 р.: до 15-річчя галузі науки „Державне управління”. – К.: НАДУ, 2012. – С. 291-293.
3. Барило О.Г., Потеряйко С.П. Інноваційні методи проведення занять / Напрями удосконалення вищої освіти з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності: збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, Херсон, 6-7 червня 2012 р. – Херсон: ХДМА, 2012. – С. 179-181.
4. Барило О.Г., Потеряйко С.П., Тищенко В.О. Шляхи удосконалення системи підготовки фахівців сфери цивільного захисту / Публічне управління: виклики ХХІ століття: матеріали XIII Міжнар. наукового конгресу, Харків, 21-22 березня 2013 р. – Харків: ХарРіНАДУ „Магістр”. – С. 315-317.
5. Садковий В.П. Державні механізми реформування та становлення системи підготовки фахівців цивільного захисту України / Державна служба: аспекти та практики. – № 2 (27). – Харків: АПБУ. – 2013.

УДК 351.1:378

*Євдін О.М., Хроменков Г.Є., Коробкін В.Ф., к.т.н., доцент,
Шестакова Н.О., Юрченко В.О., к.т.н., доцент*

**ДЕЯКІ ПОГЛЯДИ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДСНС УКРАЇНИ**

Проведено аналіз функціонування системи підготовки фахівців цивільного захисту у сфері вищої освіти ДСНС за основними показниками діяльності. Досліджено систему комплектування підрозділів служби цивільного захисту. Наведено аналіз результатів анкетування керівників підрозділів служби цивільного захисту і молодих фахівців на предмет задоволення підготовкою у навчальних закладах. Визначено шляхи реформування системи підготовки кадрів у сфері вищої освіти ДСНС України.

Ключові слова: фахівець, бакалавр, магістр, служба цивільного захисту, модель підготовки, державне замовлення.

Постановка проблеми. Забезпечення високого рівня професійної підготовки фахівців сфери цивільного захисту на базі обґрунтованої оптимальної мережі навчальних закладів з сучасною навчальною матеріально-технічною базою та висококваліфікованим науково-педагогічним складом, подолання застійних, кризових явищ в освітній діяльності в контексті концепції розвитку освіти України на період до 2025 року, перегляд системи підготовки кадрів для ДСНС з урахуванням концептуальних положень, визначених Стратегією розвитку органів внутрішніх справ України [1], та реальної потреби у фахівцях для ДСНС – такі фактори обумовлюють необхідність та актуальність реформування системи вищої освіти ДСНС.